

سومین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

همدان ۱۲ اردیبهشت ۱۳۹۴

گردشگری روستایی راهبردی برای توسعه پایدار روستایی در بخش خورگام شهرستان رودبار

۱- منوچهر نصیری مقدم* ۲- صدیقه خوش سیمما

^۱ دانشجوی دکتری تخصصی جغرافیای انسانی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد رشت moghadam.604@gmail.com

^۲ دانش آموخته کارشناس ارشد جغرافیای طبیعی - اقلیم در برنامه ریزی محیطی Sh_khoshsima@yahoo.com

چکیده

امروزه گردشگری به عنوان یک صنعت بزرگ و یکی از ارکان توسعه پایدار شناخته شده است. این صنعت دارای اشکال متنوعی است که گردشگری روستایی یکی از آنها است. این نوع از گردشگری باعث پایداری اقتصادی، اجتماعی و محیطی در روستاها شده و باعث جلب مشارکت جوامع محلی در زمینه‌های فوق می‌گردد. بخش خورگام با مساحت ۲۹۶ کیلومتر مربع در شهرستان رودبار استان گیلان واقع شده است. این بخش دارای دو دهستان، ۳۵ روستای دارای سکنه و ۸ روستای خالی از سکنه و ۸۳۳۶ نفر جمعیت در مناطق روستایی و یک نقطه شهری بنام بره‌سر است. روش تحقیق در این مقاله، از نوع توصیفی - تحلیلی بوده و داده‌های تحقیق از طریق مطالعات میدانی و بررسی منابع موجود استخراج و با استفاده از روش‌های آماری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد که توجه به گردشگری روستایی و طبیعی در کنار هم می‌تواند توسعه مراکز اقتصادی کوچک و احیای منابع کم‌بازده و تبدیل آن به منابع درآمدی شده و باعث پایداری اقتصادی روستاهای محدوده مورد مطالعه گردد. گردشگری روستایی در بعد اجتماعی نیز با ایجاد اشتغال و جلوگیری از مهاجرت و همچنین شناساندن مراسم و آداب و رسوم محلی به سایر جوامع باعث توسعه پایدار می‌گردد و در نهایت ساکنین روستاها با حفظ و احیای منابع طبیعی و زیست محیطی در جاذبه‌های طبیعی گردشگری اطراف روستای خود، باعث پایداری محیطی به منظور جلب طبیعت گردان می‌شوند. بر اساس مطالعات صورت گرفته مشخص گردید که ۸۸/۲ درصد جاذبه‌های گردشگری بخش خورگام در روستاهای آن واقع است. بررسی‌ها نشان داد سرمایه‌گذاری در صنعت گردشگری، از عوامل موثر در موفقیت توسعه اقتصادی در این محدوده می‌باشد. لذا در تحقیق حاضر ضمن بررسی موارد فوق به معرفی جاذبه‌های روستایی بخش خورگام نیز مبادرت گردیده است. بر اساس نتایج این مطالعه مشخص گردید که توسعه گردشگری روستایی در بخش خورگام با توجه به شرایط آب و هوایی، توپوگرافی، فرهنگی و تاریخی نه تنها اقتصادی بوده و موجب بهبود وضعیت اقتصادی منطقه می‌شود بلکه هم افزایی معنی‌داری در افزایش بازده بخش‌های کشاورزی، صنعت و خدمات دارد. واژگان کلیدی: گردشگری، روستا، توسعه پایدار، بخش خورگام.

۱- مقدمه

در اکثر کشورهای در حال توسعه سیاست‌هایی چون، خروج از اقتصاد تک محصولی و متنوع نمودن اقتصاد، جلوگیری از مهاجرت‌های گسترده به شهرها، افزایش کارآمدی و بهره‌وری نیروی انسانی، ایجاد اشتغال و رفع بیکاری، مبارزه با آلودگی بیش از حد محیط زیست